

A kőbarát története

a Babér király című román népmese alapján

– improvizációra támaszkodó mesejáték forgatókönyve
drámában jártas gyerekek számára, kisebbek és nagyobbak is,
de még felnőttek is játszhatják gyerekeknek –

A sepsiszentgyörgyi Prezmer Boglárka frissen végzett Erdélyben, dramaturg szakon. Miután már éveken át kapcsolatban volt Kovács Andrásné „bakancsosaival”, ösztöndíjasként több hónapon át ismerkedett a magyar felsőoktatás drámapedagógiai képzési formáival.

Szereplők

Legfontosabb maga a CSOPORT
(belőlük formálódik ki az udvarnépe, a palota,
a bojárrok csoportja, az erdő és minden környék)

SZERECSÉN mint mesélő

BABÉR

ÁFONYA, eleinte szobor képében

KIRÁLY

KIRÁLYNÉ

SZAKÁCSNÉ, Áfonya anyja

FERGETEG ANYJA / TAVASZI-SZÉL ANYJA

KIRALINA királykisasszony

Három Udvarhölgy

Két Szolgáló Babér királynál

Egy gyerek

SZERECSÉN mint mesélő (hosszú, csuklyás csuhában ül a színpad szélén, a tér sötét) Élt egyszer egy messzi földön híres király, aki arról volt híres, hogy országában egyetlen kőszobor sem létezett. Ma sem tudja és nem is sejti senki, miért nem díszíti ennek a palotának a termeit, s ennek a városnak a tereit egyetlen szobor vagy dombormű sem. Látogatók ezrei érkeznek, járkálnak fel s alá a csodálatos kastélyban és nem értik, nem tudják, miért nem látni még egy apró mintát sem a köveken. Üresek a folyosók, a báli termek, üresek a kertek. Hogy miért?

Babér király uralkodásának idején erről senki sem beszélt. Sem a szolgák, sem az udvarnépe. Így aztán nem ismerhették meg az unokák, nem örökölhették az utódok e titkot. S hogy mi a titok? Az, hogy valójában mégiscsak volt egy, egyetlen egy szobor Babér király udvarában.

Én az öreg Szerecsen jól ismerem a történetet, hiszen én még a király születésénél is jelen voltam.

Erről az egyetlen szoborról szól a mesém. Halljátok hát!

1. jelenet

Üres játéktér, az emelvényen Áfonya ember nagyságú szobra áll, amit henger alakú fénycsóva világít meg. A félhomályból egy női alak, Kiralina királyné tűnik ki. Áfonya szobra előtt térdel. Babér király jön, hosszasan nézi a szobrot, majd kimennek. Külön mennek ki.

A némajáték alatt a Szerecsen a játéktér jobb elején ül (ez a forma érvényes mindig, ha a Szerecsen nincs bent a játék cselekményében)

SZERECSÉN Babér király idejében vagyunk. A király boldog házasságban él Kiralina királynéval. Boldogságukat csak ennek a szobornak a jelenléte árnyékolja be. A hálószobájuk díszeként becsben tartott szobor, a király egyetlen barátjának, Áfonyának, a szendeszép, szomorúszemű legénynek a mása. Egy napon születtek, együtt nevelkedtek, és mindent együtt tettek. Amíg egyszer csak szoborrá nem lett Áfonya.

KIRALINA (a szobor előtt térdelve) Miért tetted, miért tetted, miért?

Egy kisgyerek jön, falovacskán körüllovagolja a szobrot, észre sem veszi anyját. Felmászik az emelvényre, játszik a szobor kezével, arcával. Gügyög hozzá. Az anyja hosszasan nézi, majd ölbe kapja és kirohan vele. A falovacska ott marad. Fényváltás

SZERECSÉN Kiralina királyné minden áldott este, egy órán át sír a szobor előtt, gyémánthímzésű zsebkendőjét nem győzik áztatni a szobalányok. Senki nem tudja, mi bántja.

Kisfia születése előtt azt gondolták az udvarban, hogy gyermektelensége miatt kesereg. Mert az udvar népe ilyen. Hiszen Babér királyfit is évekig várták szülei. Már bele is nyugodtak gyermektelenségükbe. A király azt mondta, ha fia születne, Babérnak keresztelné, hogy a dicsőségre és győzelemre emlékeztesse. És így is lett.

2. jelenet

Fényváltás, gong. A színpadot fokozatosan betöltik a játzók. Áfonya szobra eltűnik. A csoport Babér király apjának „tróntermébe” rendeződik. Egy, vagy két játzó a trónust formálja. Ezen ül a király, álmában beszélget (szövege rögtönzéses). Hortyogás, szuszogás, horkolás hallatszik, mintha az egész udvar mély álomba lenne. A jelenet álomszerű, akkor válik valódivá, mikor a király kezében a füvekkel magára ébred

SZERECSÉN Babér király apjának tróntermében vagyunk. A királyi pár szomorúságán már csak jó tanácsom s füveim segíthetnek. Lássunk hozzá. *(Csuklyáját fejére húzza, ez a szerepbelépés jele)* Sokáig éljen királyi fenség! Hallottam, hogy a királynénak nem akar gyereke születni. Gyógyfüveket hoztam. Ha ezeket megfőzi, és a főzetet megissza, egész biztosan teherbe esik.

Csuhája alól különböző füveket húz elő. A félelem és megdöbbenés hangjai. Átadja füveket a királynak

KIRÁLY Ez lesz az igazi, érzem. Itt a különös idegen, aki megmenti királyi családomat a kihalástól. Nem álmodom!!! Szolgák!!! A legszebb fejedelmi lovamat adom ajándékba. Szolgák!!! *(Egy gyerekiszolga falovacskát vonultat végig a színpadon. A Szerecsen kivonul a játéktérből)*

3. jelenet

A király ébredésekor – ámuldozás és meglepetés hangjai a szolgák és a körülötte lévők részéről

KIRÁLY Hívjátok a nejem szakácsnéját! Tüstént gyűjtsatok be!

SZAKÁCSNÉ *(jön, álmos)* Felség...

KIRÁLY Fogd ezeket a füveket, illatos italt készíts belőlük, és még ma igyon asszonyom a főzetnek levéből.

Gong, dorombhangok

4. jelenet

A trónterem fokozatosan átalakul konyhává, közben különböző, varázslatot idéző hangfoszlányok, csilingelés, susogás stb.

SZAKÁCSNÉ *(a szakácsné monológja lehet rögtönzéses)* Aztán, mit kezdjek én ezekkel a füvekkel? Asszonyomon már semmi sem segít, olyan nagy a bánata. Na, talán most az egyszer... Talán ez a maréknyi fű felszárítja szépséges arcának könnyeit. Az udvari népek nehezen szaporodnak, nem úgy, mint az én fajtám... Testvéreimnek annyi a porontya, se

szeri, se számuk. A királynénak meg egy sem akar születni. Hm,... megrontotta azt valaki...

Amíg beszél, a játzók testéből formált edényben bugyog, fő az ital. Hangokkal és effektekkel illusztrálják a cselekményt. A Szakácsné ráolvasót mondhat mellé: „Főj, főj csodalé, meg ne tudja senki, asszonyomból, asszonyomból a mérgeket vesd ki!” A gyerekek átrendeződnek főző edényből folyosóvá, a Szakácsné szavai jelzik a helyszínt

Így, no... Viszem is. Szűk folyosó... Csak ki ne locs-sanjon! *(Lehörpint belőle. Gong)*

5. jelenet

Rituális, csendes teavívás, amelyben csak a királyné mozog lassan, bánatosan, a körülötte állók mozdulatlanok (fuvola, sípszó, doromb és egyéb hangok)

SZERECSÉN A királyné, annak rendje és módja szerint teherbe esett, akárcsak a szakácsné, aki szintén ivott az italból. Eljött a várt nap, s a királyné életet adott gyermekének, Babér királyfinak. És megszületett a mi hősnünk is: Áfonya, a szakácsné kisfia.

6. jelenet

Udvar, benne élénk mozgás. A tömeg szavaiból tudjuk meg a nap jelentőségét: a királyné életet ad gyermekének. Az udvart babérral szórják be. A tömegből kiemelkedik a király

KIRÁLY Megszületett!!!

TÖMEG Éljen, éljen. Éljen!!!

EGY HANG A szakácsnének is fia született!

MÁSIK HANG A szakácsnének?

TÖMEG Éljen!

Az udvar örömeiben táncot jár: Az ördög útja c. moldvai csángó táncot, vagy más. Fényváltás

SZERECSÉN Babér királyfi és Áfonya, a szegénylegény, együtt cseperedtek fel, s elválaszthatatlan jó barátok lettek. Mikor már suhanckorban jártak, sok éjszakán át az eget kémlelték, azon pedig a csillagokat. Babér a Göncölszekér szeretett volna lenni, Áfonya pedig a Tejút.

Fényváltás, a két fiú háton fekvé az eget bámulja

7. jelenet

ÁFONYA Hatalmas az égbolt!

BABÉR Mi meg parányi porszemek vagyunk.

ÁFONYA Ha annyira megismerhetnénk a csillagok világát, amennyire a palotát, a várost ismerjük, lelkünkben is gazdagabbak lennénk.

BABÉR Nem úgy van az Áfonya testvér, még a palotát sem ismerjük igazából, nekem nincs is bejárásom az összes terembe.

ÁFONYA Én azt nem hiszem, hisz te a király egyetlen fia vagy.

BABÉR Mégsem az enyém a világ. Van egy titkom: egy lány hangja. Már rég hallom a dallamát, mindig egy bizonyos dallamot, egy bizonyos irányból. De oda nem szabad bemennem, apám megtiltotta. Rég csalogat ez a hang.

ÁFONYA Egy lány hangja? Most induljunk, Babér királyfi, kettőnk előtt nem lehetnek se falak se kapuk.

Az út, mely a palota termein keresztül visz, a játsszók által nyer alakot. A két fiú szobák, konyhák, pincék mellett halad el. Szuszogás, horkolás, egyéb hangok. Folyamatos átalakulás ez, miközben egyre tisztábban, eleinte csak dallamként, majd szöveggel halljuk a Kira Kiralina dallamot. Ez is rögtönzött

BABÉR Hallod? Hallod ezt?

ÁFONYA Gyönyörű szép. Nyisd ki az ajtaját!

Belépnek. Sötét, csak egy fényfolyosó szeli átlósan a teret, egyik végén Babér, a másikon Áfonya áll. Így közvetít Babér a szín mélyéről elétároló, képzeletbeli látványról

Mit látsz, királyfi?

BABÉR Egy csupa aranyból való palotát látok, a napra könnyebb nézni, mint erre. Kertjében ő sétál, szép kerti virágszál, gyengébb a harmatnál...

ÁFONYA Rád vár, amíg sétál.

BABÉR Rám vár Áfonya, érzem azt én is. Ő a szépséges Kiralina királykisasszony, ő az, kedves Áfonyám. A szemem már nem feledheti többé az ő arany lépteit, ha tehetném, karjaimba zárnám egy életre. Nem, több életre! Érte kell mennünk! (Fényváltás)

8. jelenet

SZERECSÉN A két fiút, mint az örvény vitte a hátán hol a szél, hol a gondolat. Kábultak voltak és bódultak. (A gyerekek érintéssel bizalomjátéka. Lassú mozdulatokkal sodorják a két fiút, hátukra veszik stb. Örvény jellege van, a szél süvít, fák gallyai törnek) Aztán elérkeztek Fergeteg Anyjának országába. (A két fiú egymást segítve halad. Ítéletidő van. Kis fény)

BABÉR Áfonya, Áfonya, fényt látok!

A tömegeből kiválik egy alak, ő a Fergeteg Anyja

ÁFONYA Öreganyám, mentsen meg ettől az ítéletidőtől. Áfonya a nevem, Babér királyfi barátja vagyok. Nagyon elsodrótunk, merre járhatunk?

FERGETEG ANYJA Nem csoda az, édes fiam, Fergeteg országában vagytok. Én meg magának Fergetegnek vagyok az anyja. Nem fogadhatlak házamba, mert hazajön a fiam, és jéggé fagyaszt benneteket. Menjeteink inkább az én húgomhoz, Tavasziszél anyjához.

Közben a mozgás csak enyhül, de nem lankad. Mintha úsznának, a párbeszéd is szakadozott. Többször is kiemelkedik egy-egy fej, majd eltűnik. Ijesztő hangok hallatszanak

BABÉR Tavasziszél anyja?

Egy lány alakja rajzolódik ki a tömegeből. Tavasziszél anyját ugyanaz a lány alakítja, mint a Fergeteg anyját

TAVASZISZÉL ANYJA Nocsak, Babér királyfi! Tudom én, miért indultál! Hogy megkeresd Kiralina királykisasszonyt, és feleségül vedd. Jó helyen jársz. Az én fiam segítségével eljuthatsz az ő országába. De el kell rejtselek, mert ha ő emberszagot érez, megöl benneteket. A smaragdszemű aranymadaram majd szárnya alá bújtat. (Csattint hármat a tenyerével, erre a háza falát képező gyerekkal előmozdul. A két fiút „magukba” olvastják, és hátat fordít az egész fal. Fényváltás)

9. jelenet

SZERECSÉN Nem is telt bele sok idő és lágy szellő-suhogás hallatszott, mely rózsa és rozsmaring illatot hozott magával.

Tavasziszél megjelenése varázsütésszerűen történik. Három fuvallat előzi meg, amelyre minden játsszó bemozdul. Csilingelés, és fuvolászó hallatszik. A Szerecsen leveti csuháját aranyhajat tesz fejére, alatta ezüstgúnya, mez, kezében virágokkal és füvekkel körülfont bot. Besétál a játsszók közé. Utat nyit neki a játsszó tömeg, lassan, ünnepélyesen mozog.

SZERECSÉN mint Tavasziszél Édesanyám, más világból való emberszagot érzek!

TAVASZISZÉL ANYJA Érezni érezhetsz, fiam, de itt nincs mit keresnie más világból való emberfiának.

SZERECSÉN mint Tavasziszél Vacsoráznék, édesanyám...

TAVASZISZÉL ANYJA Pihenj le, fiam! Hozok édes öztejet, nyugtassa az izmaid! Itt az ibolyavíz, lágyítsa a hangodat! (Tavasziszél végigdől a gyerekekből álló ágyon. Mialatt a Szél az anyjával beszélt Babér elszenderedett, feje lebugylik. Áfonya ébren marad, kissé előhajolt testtel figyel.)

TAVASZISZÉL ANYJA Édes gyermekem, mondjad meg nekem, hol van Kiralina királykisasszony országa, és miképpen vehetné őt valaki feleségül?

TAVASZI-SZÉL Nehéz dolgokat kérdezett, anyám, de elmondhatom.

Fényváltás, sötétben marad a háttér. A Szerecsen előrejön, felveszi csuklyáját

SZERECSEN És a Tavaszi-szél elmesélte miként lehet megtenni ezt az utat. Amíg Babér aludt, Áfonya csendben figyelt, és mindent megjegyzett.

A félhomályban nem látni már Tavaszi-szél alakját, csak annyit, hogy a játsszók finom kézmozdulatokkal betakargatják, az anyja dúdolót énekel hozzá. Pl. a Lülübe, lülübe, likas tekenőbe című moldvai csángó altatót

Reggel, amikor Babér a Szél anyját kérdezte, az asszony neki semmit sem mesélt el. Így indultak tovább, olyan hosszú ideig mentek, mint nyárban a nap, alkonyat felé pedig megpillantottak egy nagy, égő katlanból való patakot, mely az ég tetejéig dobálta fel a köveket. *(Fényváltás)*

10. jelenet

A gyerekek körben állnak, ütemes mozdulatokkal, kézmozdulatokkal a fortyogó katlant játsszák. A patak lehet vörös lepel, amit kigurítanak, feldobnak stb. Ez játéklehetőség a továbbiakban a tüzes lóval való felemelkedésre is. Áfonya és Babér ebbe a mozgó térbe érkezik meg. A hangaláfestés félelmet és borzadályt kelt

BABÉR A pokol torkához érkeztünk volna, Áfonya? Innen már csak a halál vár ránk...

ÁFONYA Egyet se búsulj, csak tedd azt, amit én: ebbe az égő katlan-erdőbe most mi azonnal bemegyünk. *(Fényváltás)*

SZERECSEN Babér felbátorodott. Az erdő közepére érve megpillantották a gonosz tündérek csitkóját. Olyanok voltak ezek a csitkók, amint azt a Tavaszi-szél leírta. Mindketten felültek lovagolni, és amikor háromszor egymásután megsarkantyúzták őket, tizenkét tüzes ló által húzott kocsivá változtak. Ezzel aztán egy szempillantás alatt felszálltak a szélvész magasáig, és Kira királykisasszony palotájának kertjébe ereszkedtek le. A kocsi ismét tuskóvá változott, és ők ott maradtak egy zafirkóból épült palota kertjében, amely tele volt ciprusfákkal.

A jelenet ismét pantomimszerű, a csitkó-(csitkó)lovaglás olyan, akár a rodeó-játék. Ahogy közelednek a palota felé, az ismert dallam: Kira, Kiralina mind erősebben hallatszik. A játsszók feladata, hogy ezt az utat illusztrálják. Kendők segíthetnek és hangeffektek. A palota lugasában üldögél Kira, udvarhölgyei mellett.

Babér és Kira első találkozására olyan, mint egy Rómeó és Júlia jelenetből való kép – hang nélkül. A másik világ érzékeltetésére könnyedebb és szab-

dabb, majdnem táncszerű mozgás ajánlott. A fény és a zenei hangok segítsenek az atmoszféra megteremtésében (arany-, vagy szórt fény, madárhangok)!

A szerelmesek találkozására tükörjáték, érintés nélkül, ami örömtáncban teljesedik ki. Szeretet-játék. Áfonya balról, kintről szemléli az eseményeket, aztán hirtelen elrángatja a királyfit a helyszínről

ÁFONYA Menjünk innen! A király minden pillanatban itt teremhet. *(Balra el)*

11. jelenet

SZERECSEN Ettől a szerelmes találkozástól Kiralina olyan súlyos beteg lett, hogy a végórája közeledett. Azt hitte meg is hal, ha nem láthatja többé az idegen királyfit. Tudta, hogy apja senki másra nem adja, csak a Fehér király fiához, de azt ő nem szerette, ezek után már nem is szerethette. Királyi apja már mindent kipróbált. Mindenféle tudósok és javasasszonyok jártak nála, hogy a bajnak orvoslását kitálják, de mindhiába. Aztán egy éjszaka a király egy szerecsennel álmodott. *(A mesélő fejére emeli csuklyáját, és besétál a játéktérbe. Királyi hálószobahangok és fény. A szerecsen hangja kissé titokzatos. A királyt nem látjuk, az egész jelenet sötét alakos, csupán a szerecsent követi egy kis fény.)*

– Felsőes királyom, ha Felsőged azt akarja, hogy a lánya meggyógyuljon, kerítse meg azt a szarvast, amely úgy énekel, mint a madár, és hozassa a palotájába csak három napra! Meglátja, helyrejön a leánya. *(Szerecsen ki, fényváltás)*

Babér és Áfonya szarvas-bábbal kezükben

ÁFONYA Babér, te most szarvas leszel. És én most téged, mint szarvast, bérbe adlak ezer aranyért a királynak, így már biztonságosabban együtt lehetsz kedveseddel, nem fog elüldözni az apja, de három nap múlva érted jövök.

BABÉR Ég veled, amíg én szarvas képében a kedvesemet vigasztalom. Aztán ne feledkezz meg rólam!

12. jelenet

SZERECSEN A királyfi mihelyt szarvas képében Kiralina szobájába jutott, énekelni kezdett egy szerelmes éneket, de olyat, hogy még a fák és a kövek is sírtak belé. Kiralina királykisasszony nyugodtan elaludt és már nem volt bánatos. Babér pedig kijött a szarvas bőréből és homlokra csókolta kedvesét.

13. jelenet

Fényváltás. Kiralina három udvarhölgy körében üldögél. Olyan a párbeszédük, mintha madár-csörgést hallanánk

UDVARHÖLGY 1. Én azt sose hiszem! Két éjszaka, egymás után...

UDVARHÖLGY 2. Pedig a kártya is azt mutatja. Egy deli királyfiút.

KIRALINA És nem Fehér király fia volt az! Tudom!... éreztem a csókján.

UDVARHÖLGY 3. *(félre)* Hát ha én azt megleshetném...

UDVARHÖLGY 1. Hallgass, te huncut! *(Kuncogás)*

UDVARHÖLGY 2. Nem rossz az. Úrnőnk, hallottam én a nagyanyámtól, aki igazi jósasszony volt, hogy álmainkban a férjeink madár- vagy állathangja szól. Meg kellene ragadni őt...

UDVARHÖLGY 3. A tollánál,... Aztán lehúzni a szarvasbőrét. *(Kuncogás)*

KIRALINA Kedveskéim, ma éjjel én ébren maradok, aztán lesz, ami lesz. Enyém lesz, ha meghalok is...

Fényváltás, zene hangjai

SZERECSEN És eljött az utolsó éjszaka...

14. jelenet

Babér szarvas képében Kiralina előtt hever és népdalt dúdol, énekel, amíg a királylány „elalszik”. Ekkor leveszi szarvas maszkját, félreteszi a bábót, és megcsókolja Kirát

KIRALINA Hát te vagy az? Most már mindörökké az enyém leszel, és nem menekülhetsz többé.

SZERECSEN Turbékoltak ketten mint a galambok, míg csak virradni nem kezdett. Akkor Babér visszabújt a szarvasbőrbe, mert jött utána a szakácsné fia, Áfonya, úgy, ahogy megegyeztek, hogy megszőktessek a királylányt. Áfonya kivezette a szarvast a városból, hátán Kirával. Ott pedig háromszor a szügyére vágott, és az nyomban tizenkét tüzes ló által húzott kocsivá változott. Aztán egyik kezével megfogta Kiralinát, a másikkal pedig Babért, felugrottak a hintóra és eltűntek.

A pantomim Babér és Áfonya legelső útjára hasonlít, a gyerektömeg ebben az esetben hármukat sodorja különböző bizalomjáték technikákkal. Változó hang- és fényeffektek kísérik a játékot

Olyan hosszú ideig mentek, mint nyárban a nap, s ha a mese nem mondaná, magatok is kitalálnátok; kijutottak a másik világra, és Babér országába értek. Otthon, Babér királyi apjának udvarában, három nap és három éjjelre szóló menyegzőt ültek. Egy napon Kiralina vékony selyemkelméket vásárolt, s mihelyt magára öltötte, olyan nehéz betegségbe esett, hogy már a halál árnyékába járt. Amint Áfonya tudomást szerzett Kira betegségéről, eszébe jutottak Tavasziszél utolsó, titoktartással sújtott szavai: a gyógyír, Gerlice könnye!

15. jelenet

Félhomály, Áfonya szalad (kezében üvegcsé) a szobákon, folyosókon át, melyek folyamatosan alakulnak a játszók mozgása szerint. A királyné szobája előtt mozdulatlaná válik a kép: a háttérben Kira fekszik, hozzá megy be egy képzeletbeli ajtón Áfonya. Gong. „A karok” boltívei közt két szolga feje leselkedik, összesúgnak. Gyors mozgás, felkavarodik a tömeg, átalakulnak a királyi trónteremmé, amely a kezdő képből ismert. Babér trónusán ül, éjszakai fény. Doromb és sípszó

SZOLGA I. Királyuram, megbocsáss...

SZOLGA II. Jelenteni valónk van. Áfonya...

BABÉR Meg ne rágalmazd igaz társamat és hű barátomat, te szolga!

SZOLGA I. Fejemet vedd, ha nem igaz felség!

BABÉR Úgy is lesz, ha nem igazat beszélsz!

SZOLGA I. Saját szememmel láttam...

SZOLGA II. Szemünkkel láttuk. A valót.

BABÉR Beszélj!

SZOLGA I. *(levegő után kapkodva)* Ma éjjelkor Áfonya belopózott a mi beteg királynénk szobájába.

BABÉR Nem...

SZOLGA II. És ott... biztosan csókkal illette őt, mert szegény Kiralinánk, talán nem sokáig...

BABÉR Elhallgass! Mikor volt?

SZOLGA I. Az elébb.

BABÉR Mi volt nála?

SZOLGA II. Szép kupában valami bor lehetett.

BABÉR Elég! *(El. Szolgák utána)*

SZERECSEN Babér király ennek hallatára nehéz haragra lobbant. És kiadta parancsba hű barátja, Áfonya lefejezését.

16. jelenet

Kék fény, Áfonyát összefogott kézzel, két szolga kíséri Babér király trónusa előtt

ÁFONYA Sokáig éltessen az Isten, Babér, királyom! Az irántad való barátságomra kérlek, hívd össze országod minden bojárjait, mert nagy mondandóm van. Aztán parancsolhatsz, hogy vágják le a fejem.

BABÉR *(Csendben van. Nem néz Áfonyára)* Szolgák! Iderendelem országom bojárjait, halljuk, mit akar ez! Kiralina királynét is ideparancsolom!

17. jelenet

Trónterem, teljes fény. Áfonya, közepén, a játéktér legmagasabb pontján áll. Az udvar népe és a bojárrok néma csendben a tér baloldalán állnak. Áfonya

középen, a királyi pár jobbra, megvilágítva. Áfonyán föntről, henger alakú fény. Az Áfonya történetének cselekményét bábjátékkal három-négy játészó mutatja be, a tér bal elején

BABÉR Mondd el, te istentelen, amit el akarsz mondani!

ÁFONYA Volt egyszer egy királyfi, aki beleszeretett egy másik világból való királylányba. És mivel nem tudott nála nélkül élni, elindult az ő hű barátjával, hogy a lányt megtalálja. Elérkeztek Fergeteg anyjához, aki tovább küldte őket a Tavaszi-szél anyjához. Az megígérte nekik, hogy megkérdezi fiát, a Szelet. A Szél ezeket mondotta: Kiralina királykisasszony országa tíz esztendei járóföldre van tőlünk, de ezt egy szempillantás alatt megteheti az, aki elmegy a Fekete erdőbe, oda a kátránypatak mellé, amely az égig hányja fel a követ és a tüzet. Aztán megtalálja a gonosz tündérek csitkóját, ezt megnyergelve átjuthat a patakon. Amikor Kira országába ér, a csitkóból egy aranyszarvast kell készítenie, hogy abba belebújjék. Csak így juthat be a királylány szobájába, hogy megszőktesse. Amikor feleségül veszi, a Fehér király egy kereskedőt küld oda selyemkelméssel. Ha azokat nem tudja valaki Gerlice könnyével megáztatni mihelyt magára veszi, – három nap múlva meg fog halni. Ezeket mondotta a Szél az anyjának. Hallod, királyom?

BABÉR Igen. De nekem nem mondta.

ÁFONYA Mert még azt is mondta, hogy aki ezt hallja és valaha valakinek elmondja, – hallod, királyom? – az tetőtől-talpig kővé válik. És másnap a Szél anyja – attól tartva, hogy ő is kővé dermed, nem számolt be a királyfinak a fia meséjéről. De a királyfi hűséges barátja nem aludt azon az éjen, és az aranymadár szárnya alól mindent hallott. Hallod, királyom? Így aztán anélkül, hogy a királyfinak elmondta volna ezt a titkát, elment vele együtt a Fekete erdőbe, megnyergelte a csitkót, és átvitte a patakon. Hallgott. Hiszen ha elmondta volna a titkot, azon nyomban kővé változott volna.

Gong. Áfonya térdig kővé válik. A bojárok rémülten mozgolódnak. A királyi pár arcán döbbenet, Kiralina fölsikít

Amikor elérték Kira palotáját, a hűséges barát háromszor rácsapott a csitkóra, az pedig – ahogy kell – aranyszarvassá változott, s ő ebbe bújtatta bele a királyfit, aki ezzel a csellel tudta megszőkíteni a szerelmét.

Gong. Áfonya derékig kővé vált. A királyné hangos zokogásba tört ki

BABÉR Hagyd abba, barátom! Bocsánatodat kérem... Hagyd abba!

ÁFONYA *(közbevág)* ...A király és Kiralina esküvője után, a királyné selyemkelmét vett, és betegségbe esett, ahogyan azt a Tavaszi-szél előre megmondta. A hű barát ezért bement éjfélkor az alvó királynéhez, megöntözte annak ruháját Gerlice könnyével, és így – megmentette őt a haláltól.

Áfonya egészen kővé dermed. A fény egy pillanatra kialszik. Kiralina Babér király karjába ájul

18. jelenet

SZERECSÉN *(előlép, leveszi fejéről csuklyáját)* Hát, így volt. Azóta ott áll Babér király és Kiralina királyné hálószobájában a hű barát kőszobra. A király levétette az összes régi bölcsét ábrázoló vén követ a palotából, összegyűjtette őket az országából és bezárta a palota egy rejtette zugába. Így akart adózni hű barátja emlékének. Dühében és bánatában még szolgálait is bezáratta a kőszobrok mellé, mert nem tudta megemészteni barátja halálát. Élete végéig büntudata volt, és halála órájában sem értette meg, miért áldozta fel magát Áfonya.

19. jelenet

Áfonya szobra előtt egy kisgyerek guggol és énekelget. Falovacska van nála. Egy ismert dallamot énekel. A gyerek feláll, a szoborra néz. Hátat fordít neki, elindul. A szobor bólint egyet. A gyerek, mint-ha megérezné, furcsán visszanéz. Mégsem? El.